

Raluca Andreea ION

Securitate alimentară și nutrițională

Colecția
Economie agrară

**Editura ASE
București
2024**

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Copyright © 2024, Editura ASE

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Editura ASE

Piața Romană nr. 6, sector 1, București, România

cod 010374

www.ase.ro

www.editura.ase.ro

editura@ase.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ION, RALUCA ANDREEA

Securitate alimentară și nutrițională / Raluca Andreea Ion. –

București : Editura ASE, 2024

Conține bibliografie

ISBN 978-606-34-0503-7

338

658.5

Editura ASE

Redactor, tehnoredactor și copertă: Claudia-Marinela Dumitru

Autorul își asumă întreaga responsabilitate pentru: ideile exprimate, corectitudinea științifică, originalitatea materialului și sursele bibliografice menționate.

Cuprins

Listă de acronime.....	13
Prefață.....	15
Partea I	
Securitate alimentară.....	17
1. Agricultura în economia mondială.....	19
1.1 Locul și rolul agriculturii în economia mondială	19
1.2 Schimbările climatice și agricultura.....	22
2. Resursele utilizate în agricultura mondială.....	28
2.1 Resursele funciare ale agriculturii mondiale	28
2.1.1 Dimensiunea resurselor funciare mondiale	28
2.1.2 Utilizarea fondului funciar agricol mondial	31
2.1.3 Ameliorările funciare	33
2.2 Resursele tehnico-materiale ale agriculturii mondiale	36
2.2.1 Modernizarea tehnico-materială a agriculturii mondiale	36
2.2.2 Revoluțiile agricole	37
2.3 Resursele de forță de muncă din agricultura mondială	41
2.3.1 Resursele de forță de muncă și utilizarea lor în agricultura mondială	41
2.3.2 Productivitatea muncii în agricultura mondială	43
3. Geografia economică a hranei	45
3.1 Geografia economică a culturilor vegetale.....	45
3.2 Geografia economică a creșterii animalelor	54
4. Securitatea alimentară – problemă globală a omenirii	60
4.1 Concept și factori de influență.....	60
4.2 O problemă globală a omenirii.....	65
4.3 Sistemul de indicatori ai securității alimentare	69

5. Dimensiunea problemei alimentare mondiale	80
5.1 Crizele alimentare mondiale.....	80
5.1.1 Cauze și forme de manifestare ale crizelor alimentare.....	80
5.1.2 Criza alimentară mondială din anul 2008.....	81
5.2 Raporturile populație – alimentație	83
5.2.1 Factorul demografic	83
5.2.2 Producția de alimente pe locuitor.....	87
6. Piața agricolă mondială	89
6.1 Particularitățile pieței agricole mondiale.....	89
6.2 Prețurile produselor agroalimentare pe piața mondială.....	91
6.3 Piețe agricole comune	96
7. Comerțul internațional cu produse agroalimentare	99
7.1 Particularitățile comerțului cu produse agroalimentare în economia mondială.....	99
7.2 Exportul de produse agricole.....	100
7.3 Importul de produse agricole.....	103
Partea a II-a	
Siguranță alimentară	105
8. Siguranță alimentară – concept și sisteme de management	107
8.1 Diversitatea abordărilor conceptuale privind siguranța alimentară.....	107
8.2 Managementul siguranței alimentare	110
8.2.1 Sistemul HACCP	111
8.2.2 Trasabilitatea produselor agroalimentare	114
8.2.3 Auditul siguranței alimentului.....	117
8.3 Organismele modificate genetic	119
8.4 Suportul instituțional al managementului securității și siguranței alimentare	122

9. Stabilitatea și calitatea alimentelor	125
9.1 Aprecierea calității produselor agroalimentare	125
9.2 Metode și tehnici de conservare a alimentelor	130
9.3 Alimentele viciate și degradate	133
9.4 Falsificarea produselor agroalimentare	136
10. Protecția consumatorilor	139
10.1 Protecția consumatorilor – vector de asigurare a siguranței alimentare	139
10.2 Suportul instituțional al protecției consumatorilor	141
10.3 Dimensiunea etică a protecției consumatorilor	143
 Partea a III-a	
Securitate nutrițională	147
11. Nutriția – concept, nutrienți și valoarea energetică a alimentelor	149
11.1 Terminologie privind nutriția	149
11.2 Nutriția și malnutriția	150
11.2.1 Supraalimentația.....	151
11.2.2 Subalimentația.....	151
11.3 Macronutrienți și micronutrienți	154
11.3.1 Macronutrienți – proteine, lipide, glucide	155
11.3.2 Micronutrienți – vitamine, substanțele minerale.....	157
11.4 Principii ale alimentației sănătoase	160
11.5 Valoarea alimentară și valoarea energetică a alimentelor	162
11.5.1 Elemente specifice valorii alimentare	162
11.5.2 Determinarea valorii energetice a alimentelor	162
11.5.3 Profilul nutrițional al alimentelor	163
12. Studiul stării de nutriție și alcătuirea rației alimentare	165
12.1 Somatometrie	165
12.2 Elemente specifice metabolismului.....	166
12.2.1 Catabolism și anabolism.....	166
12.2.2 Noțiuni specifice metabolismului.....	166

12.3 Rația alimentară și alcătuirea meniurilor.....	169
12.3.1 Aportul de substanțe nutritive pentru rația alimentară zilnică.....	169
12.3.2 Necesarul energetic	171
12.3.3 Principii în alcătuirea meniurilor.....	172
13. Securitate nutrițională.....	176
13.1 Introducere în economia nutriției	176
13.1.1 Necesitatea studierii economiei nutriției	176
13.1.2 Factorii economici care influențează nutriția	178
13.1.3 Influența nutriției asupra comportamentului de consum alimentar	181
13.2 Securitatea nutrițională – obiectiv al politicilor publice.....	183
13.3 Politici nutriționale mondiale, regionale și naționale	189
Bibliografie	193

Listă de acronime

- ANPC – Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
- ANSVSA – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
- EFSA – European Food Safety Authority
- FAO – Food and Agricultural Organization of the United Nations
- HACCP – Hazard Analysis and Critical Control Point (analiza riscurilor/ pericolelor și punctele critice de control)
- IFAD – International Fund for Agricultural Development
- IPCC – Intergovernmental Panel on Climate Change
- ISO – International Organization for Standardization
- OCDE – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
- OMS – Organizația Mondială a Sănătății
- SOFI – State of Food Insecurity (in the World)
- UN – United Nations
- USDA – United States Department of Agriculture
- WFP – World Food Program
- WHO – World Health Organization